

Dyrektywa UE o pracy za pośrednictwem platform internetowych

Parlament ma głosować nad porozumieniem osiągniętym z Radą w sprawie nowej dyrektywy ustanawiającej minimalne normy, które mają poprawić warunki pracy osób zatrudnionych za pośrednictwem cyfrowych platform pracy. To pierwsze w historii UE przepisy regulujące algorytmiczne zarządzanie pracą. Dyrektywa jest wynikiem trudnych negocjacji i sygnałem dla kierowców taksówek, dostawców żywności i pracowników domowych, że UE jest zdeterminowana, aby uporządkować zasady pracy dorywczej, choć mniej ambitnie niż pierwotnie proponowano.

Informacje podstawowe

Praca za pośrednictwem platform internetowych nie jest standardową formą zatrudnienia. Polega na korzystaniu z platformy internetowej, która ułatwia kontakty między organizacjami i osobami fizycznymi w celu rozwiązania konkretnych problemów lub uzyskania dostępu do konkretnych usług za opłatą. Warunki pracy i prawa socjalne osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych nie są zapisane w prawie pracy. To szybko rosnący segment gospodarki UE, w którym pracą za pośrednictwem platform internetowych w 2021 roku świadczyło ponad [28 mln](#) osób (5,5 mln osób prawdopodobnie błędnie sklasyfikowano jako osoby samozatrudnione). Według prognoz do 2025 r. liczba ta wzrośnie do 43 mln.

Wniosek Komisji Europejskiej

W 2021 r. Komisja przedstawiła [wniosek](#) dotyczący dyrektywy, która ma ułatwić prawidłowe określenie statusu zatrudnienia osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych w oparciu o pięć „kryteriów kontroli” platformy. W przypadku spełnienia dwóch z pięciu kryteriów zakłada się, że między platformą a pracownikiem panuje stosunek zatrudnienia, a pracownik uzyskuje dostęp do mających zastosowanie praw pracowniczych i do ochrony socjalnej. Klasyfikacja ta mogła zostać zakwestionowana przez każdą ze stron na podstawie kryteriów krajowych. We wniosku wprowadzono by również wymóg monitorowania algorytmów przez człowieka oraz prawo pracowników do kwestionowania zautomatyzowanych decyzji.

Stanowisko Parlamentu Europejskiego

Mandat Parlamentu to [sprawozdanie](#) Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (EMPL) z grudnia 2022 r., w którym przesunięto kryteria warunkujące domniemanie powstania stosunku pracy poza część normatywną tekstu. W zamian wprowadzono orientacyjny wykaz nieobowiązkowych kryteriów opartych na przepisach krajowych, które pozwalają ustalić, czy dana osoba jest pracownikiem platformy internetowej. W sprawozdaniu zastrzeżono również przepisy dotyczące ochrony danych i nadzoru człowieka nad wszystkimi decyzjami, które mają wpływ na warunki pracy oraz zachęcono do rokowań zbiorowych.

Poszukiwanie trwałego kompromisu

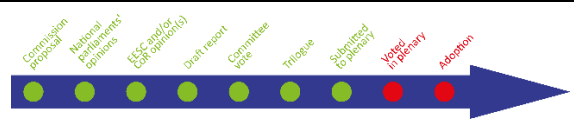
Rada uzgodniła swoje [stanowisko](#) w czerwcu 2023 r. [Wstępne porozumienie polityczne](#) osiągnięto w grudniu 2023 r., ale Coreper go [nie zatwierdził](#). [Drugie wstępne porozumienie](#) osiągnięto 8 lutego 2024 r., które Rada jednak tydzień później odrzuciła. 11 marca 2024 r. ministrowie pracy i spraw społecznych ostatecznie [zatwierdzili](#) porozumienie z lutego, bez poparcia Francji i Niemiec. [Uzgodniony tekst](#) wprowadza prawne domniemanie zatrudnienia, ale wymaga jedynie od państw członkowskich określenia – w oparciu o ich prawo pracy i systemy układów zbiorowych – elementów, które wskazują na kontrolę platformy nad pracownikiem oraz istnienie stosunku hierarchicznego między nim a platformą. Wprowadza też wymóg większej przejrzystości w zarządzaniu algorytmicznym i zakazuje podejmowania w ten sposób niektórych decyzji. Tekst musi jeszcze zostać formalnie zatwierdzony przez Parlament Europejski na

EPRS Dyrektywa UE o pracy za pośrednictwem platform internetowych

posiedzeniu plenarnym i przez Radę. Państwa członkowskie będą miały wtedy dwa lata na zapewnienie zgodności z nowymi przepisami.

Sprawozdanie w pierwszym czytaniu: [2021/0414\(COD\)](#); komisja przedmiotowo właściwa: EMPL; sprawozdawczyni: Elisabetta Gualmini (S&D, Włochy). Więcej informacji w [briefingu](#) z serii „Prawo UE w trakcie tworzenia”.

[Wyniki końcowe Konferencji w sprawie przyszłości Europy](#): Wniosek dotyczy środków 13(5);35(1), (3).

Niniejszy dokument został przygotowany z myślą o posłach do Parlamentu Europejskiego i członkach personelu parlamentarnego. Zawiera informacje, które mogą być pomocne w pracach parlamentarnych. Wyłączną odpowiedzialność za jego treść ponoszą autorzy, a wyrażonych w nim opinii nie należy traktować jako oficjalnego stanowiska Parlamentu. Powielanie i tłumaczenie dokumentu do celów niekomercyjnych jest dozwolone, pod warunkiem że podane zostanie źródło, a Parlament Europejski zostanie wcześniej powiadomiony i otrzyma egzemplarz publikacji. © Unia Europejska, 2024.